

**КОМЕНТАРИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ НАРЕДБА ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 3 ОТ 2007 Г. ЗА
ЗДРАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ**

Коментар	Автор	Дата
----------	-------	------

Становище на Алианс за ранно детско развитие - част 3 Становище на Алианс за ранно детско развитие относно предложените промени в Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях и Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини Когато говорим за наличието на различни форми за образование и грижа в ранна възраст, те също следва да бъдат регламентирани със съответните стандарти за високо качество и да бъдат гъвкави, да отговарят на нуждите на децата и семействата, което от своя страна ще доведе и до подобряване на достъпа до тези услуги и повишаване на показателите за обхват на децата от системата за ранно образование и грижа. Вярваме, че вече е настъпил моментът, в който да започнем този дълго отлаган разговор за повече и различни възможности в интерес на децата и техните родители. Да не забравяме, че в страната ни има деца и семейства в малките и/или отдалечени населени места, в които възможностите за образование и грижа в ранна възраст и други услуги напълно отсъстват, както и че потенциалните възможности не се използват – напр. мрежата на читалищата, организиране на мобилни детски градини, моделът на пътуващите учители и др. Различните форми за образование и грижа в ранна възраст могат да бъдат развивани и чрез социалните услуги в общността. Тези услуги са добра възможност за развиване на възможностите за учене в първите 1000 дни от развитието на детето. За постигането на тази цел е необходимо повишаване на междусекторното сътрудничество между доставчиците на социални и образователни услуги на областно и общинско ниво за рационално използване на наличните ресурси. В този смисъл, промените в нормативната уредба относно устройството, дейността и изискванията към детски ясли и градини следва да бъде част от един комплексен подход за гарантиране на достъп до качествено образование и грижа за всички деца и семейства в страната. За нас от съществено значение в настоящия момент е и липсата на интегрираност между системите за грижа и образование на децата в ранна възраст: от 0 до 3 годишна възраст и 4-7 години. Ключово е постигането на синхрон във философиите и ценностите на двете водещи министерства,	Vania Kaneva	16.06.2020
---	---------------------	-------------------

Становище на Алианс за ранно детско развитие - част 2 Становище на Алианс за ранно детско развитие относно предложените промени в Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях и Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини Друг важен аспект е местонахождението на тези сгради по отношение на семействата, живеещи в отдалечени и изолирани райони или изолирани квартали в големите градове. Много често семействата с ниски доходи изпитват затруднение, свързани с осигуряване на редовно посещение на децата си поради невъзможността да осигурят допълнителни средства за транспортни разходи до наличната услуга, вкл. времето за пътуване. В тази връзка изборът на терени и обекти за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли и градини следва да отчете и потребностите от услуги за ОГРДВ за децата, живеещи в изолирани населени места и квартали на столицата и големите градове. В други европейски държави, където има населени места с бедни общности и без детски градини, е допустимо изграждането на детски градини в селски къщи, църкви или други налични помещения. В този смисъл, изискванията на чл. 10 от Наредба No3 за необходимите помещения в детските градини биха били непостижими в подобни населени места. Същото се отнася и за изискванията за детските площадки в откритите пространства на детските градини. За да има пълен обхват на децата от тези населени места е необходимо или допълнително облекчаване на изискванията или допускане на изключения там, където общините не разполагат с необходимите бюджетни средства да ги покрият. Бихме искали да насочим вниманието и към започване на широка обществена дискусия за развиване и регулиране на разнообразни форми на образование и грижа в ранна възраст, с ангажираност на всички заинтересовани страни. Такива форми са родителските кооперативи, детски образователни центрове и други, част от европейската практика в грижата за децата. Такива примери са посочени в доклада „Ранното детско развитие в България. Изследване на системите подкрепящи ранното детско развитие, взаимовръзките и взаимодействието между тях и с	Vania Kaneva	16.06.2020
---	---------------------	-------------------

Становище на Алианс за ранно детско развитие - част 1

Становище на Алианс за ранно детско развитие относно предложените промени в Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях и Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини

Алиансът за ранно детско развитие е обединение от над 50 български неправителствени и междуправителствени организации с представителство в България и физически лица, които реализират дейности за подобряване на благополучието на децата в ранна възраст и техните семейства. Членовете на Алианса и неговите партньори работят за постигане на споделена визия за децата в ранна възраст в България, съгласно която всяко дете да има възможност да разгърне своя потенциал в максимална степен.

Алиансът за ранно детско развитие приветства иницираните промени в нормативите, които регулират строителството и изграждането на детски ясли и детски градини, с цел повишаване на възможностите за разкриване на допълнителни места за образование и грижа в ранна възраст (ОГРДВ). Нуждата от места за всички деца в яслена и градинска възраст е драстична, както показват и данните, представени след приключването на първо класиране за прием, проведено през м. май 2020, особено в големите градове и столицата. На практика, достъп до общинските услуги за ранно образование и грижа не е гарантиран на всички деца и се превръща в ограничение, което принуждава родителите да се насочат към единствената алтернатива – частна услуга. Тази алтернатива е неприложима за икономически уязвимите семейства, с ниски и/или непостоянни доходи, както и за семейства, които живеят в изолирани райони. Безспорно е, че разширяването на възможностите за разкриване на нови детски ясли и градини ще повиши наличието им и достъпа до тях, още повече, че съгласно данни на Европейската комисия, страната ни изостава по обхват на децата в ОГРДВ. Според Eurydice Report, 2019, заложената „цел от Барселона“ за достигане на 33 % обхват на децата под 3 години в ОГРДВ в Европейския съюз е достигната. Но в България обхватът на децата в тази възрастова група е далеч от заложената европейска цел – под 10 % от българските деца

терени с неправилна форма и площадките за игра в южния двор "Тези отстояния в общия случай налагат разполагането на сградите в центъра на имота, с което се намалява възможността за устройване на площадки за игра в южния двор." Промените само за сгради с цел проектиране на площадките за игра в южния двор ли ще важат? "Не са изключение случаите на терени с неправилна форма, в които при тези разпоредби не може да се построи детско заведение въобще." Промените само за терени с неправилна форма ли ще важат или и за такива с правилна форма? Това да не е поредната вратичка за използване на изключениеТО за постигане на скрити цели...	Елисавета Новакова	07.06.2020
--	-------------------------------	-------------------